

Brněnské poštovní úřady v běhu času

(2009)

Zjednodušená internetová verze

Jaroslav Punčochář

Úvodem:

K celostátní výstavě Brno 2000 vyšla kniha Františka Žampacha „O poště v Brně“. Ta „nastartovala„ můj zájem o brněnské pošty. V následujících letech jsem s různou intenzitou a v několika etapách shromažďoval informace o objektech brněnských pošt v hranicích dnešního města Brna. Oproti knize Františka Žampacha jsem neaspiroval na beletristické zpracování s bohatými texty, ale spíš na tabulky a fotografické zachycení objektů pošt. Využíval jsem k tomu především zdroje dostupné volně a neomezeně časově, až jsem se postupem času dostal k současnému stavu. Je zde ještě řada „bílých míst“, zvláště u obcí k Brnu připojovaných ve 20. století. Další doplnění by zřejmě vyžadovalo práci v archívech, ale sami si můžete na jejich provozní době ověřit, že to je pro člověka se standardní pracovní dobou poněkud obtížné.

Z toho důvodu, ale i proto, že od čtenářů by se ke mě mohly dostat nové informace nebo opravy chybných údajů jsem se rozhodl zveřejnit tento náhled do historie brněnských pošt v této neúplné podobě.

Celý soupis je rozdělen do deseti kapitol začínajících poštami podle jejich čísel a pokračující kapitolami s nečíslovanými úřady a poštovními útvary. U jednotlivých adres jsou uváděny odkazy na fotografie a mapy týkající se objektu a na hlavní zdroje informací. Vzhledem k tomu, že řada pramenů (i po roce 1918) byla v hodně německém Brně psána v němčině, zachovávám dobový zápis z pramene (místy doplněný překladem – ale myslím, že i v němčině je to celkem pochopitelné).

Veškeré opravy, doplňky a další případné informace rád přivítám (e-mail: jpuncochar@fides.cz).

Literatura, prameny:

V této předběžné elektronické podobě nejsou uvedeny odkazy na prameny, které budou mít samostatný sloupec probíhající všemi stránkami. V každém případě se však sluší uvést alespoň základní zdroje. Jedná o dvě díla. Je to již zmíněná kniha Františka Žampacha „O poště v Brně“ a ve Filatelii trvale aktualizovaný přehled poštovních úřadů od Jiřího Kratochvíla, autora nedávno vydané knihy „Pražské pošty“. Dalším nenahraditelným zdrojem informací jsou staré mapy města Brna zpřístupněné v elektronické podobě úsilím V. Waltera. V oblasti poštoven a uložen jsem čerpal z prací a exponátu Dr. Petra Gebauera.

Pozn. Vzhledem ke snadnějšímu třídění podle data jsou tyto zapisovány v řazení rok/měsíc/den. Pokud je před nebo za datovým údajem pomlčka, není událost uvedeným datem přesně ohraničena, je to jen první nebo poslední zjištěný údaj.

Obsah:

Úvod, obsah

str. 2

Kap.1

Poštovní úřady Brno 1 - 10
str. 4

Kap.2

Poštovní úřady Brno 11 – 20
str. 30

Kap.3

Poštovní úřady Brno 21 - 30
str. 48

Kap.4

Poštovní úřady Brno 31 – 40
str. 63

Kap.5

Poštovní úřady Brno 41 – 50
str. 72

Kap.6

Poštovní úřady Brno 90 – 200
a Brno – venkov
str. 77

Kap.7

Poštovny a nižší poštovní útvary,
pošt. spojitelná a úložny (A,B)
str. 83

Kap.8

Krajské a zemské poštovní
institute (C)
str. 88

Kap.9

Stáje a dopravní útvary (D)
str. 95

Kap.10

Ostatní poštovní útvary (E)
str. 100

Střed města na katastrálním plánu z r. 1906